

Presidentti Urho Kekkosen 70-vuotisjuhlasäätiö sr.

TIEDOTE

11.12.2024

Julkaisuvapaa heti

Ajankohtainen tutkimus sortokausien vastarinnasta palkittiin UKK-palkinnolla

Presidentti Urho Kekkosen 70-vuotisjuhlasäätiö on myöntänyt Urho Kekkosen nimeä kantavan 4000 euron tunnustuspalkinnon filosofian tohtori **Reetta Hänniselle** teoksesta *Kapinaa ja keinsantekoa — Venäjän sortokoneiston vastustus Suomessa*. Kirjan on kustantanut Otava. Palkinnon luovutti ulkoministeriön valtiosihteeri **Jukka Salovaara**.

Hännisen kirja on kiehtova kurkistus Suomen viime vuosisadan vaihteen käännekohtaan, joka tunnetaan ensimmäisenä sortokautena. Samalla teos on kuvaus syvästä kuilusta, joka erotti Ruotsilta perittyyn oikeusvaltioon nojaavan Suomen suuriruhtinaskunnan muusta Venäjän keisarikunnasta. Kirjan ajankohtaisuus korostuu kansalaisyhtesikunnan kautta. Venäläistämistoimia johtanut kenraalikuvernööri Nikolai Bobrikov ei ymmärtänyt, saati saanut otetta suomalaisesta kansalaisyhteiskunnasta. Nyky-Venäjän pyrkimys tukahduttaa kaikin keinoin kansalaisyhteiskunta on epäilemättä tämän ajattelun jatkumoa. Ukrainassa kansalaisyhteiskunta on merkittävä tekijä ja selitys vastarinnan voimalle.

Kirja kuvaa monipuolisin esimerkein suomalaisten taistelua oikeuksiensa puolesta unohtamatta myöskään niitä, jotka ilmoittautuivat Bobrikovin kannattajiksi. Mainio tarina virkamiesten niskuroinnista on Turun santarmihallituksen Maarianhaminan kaupungin rahatoimikamariiniin lähettämä kirje, joka tuli paluupostissa takaisin mukanaan vaatimus ruotsinkielisestä käännöksestä.

Myös teoksen kuvitus on huolellisesti valittu ja kuvatekstit informatiivisia. Tavanomaisten kuvien lisäksi kirjoittaja on löytänyt riemastuttavia esimerkkejä passiivisen vastarinnan mielikuvituksellisuudesta. Suomalaisten postimerkkien kielto vuonna 1901 inspiroi Karl Fazerin paketoimaan konvehtinsa näitä postimerkkejä esittäviin käärepapereihin.

Hännisen kuvaama aikakausi muokkasi epäilemättä varttuvan Urho Kekkosen maailmankuvaa, sillä toinen sortokausi, joka alkoi vuonna 1908, oli vielä ensimmäistä rajumpi.

Presidentti Urho Kekkosen 70-vuotisjuhlasäätiö on perustettu vuonna 1970. Sen tehtävänä on jakaa säännöllisin väliajoin presidentti Urho Kekkosen nimeä kantava palkinto tunnustukseksi suomalaisen tekijän kansainvälisiä kysymyksiä käsittelevästä kirjoituksesta tai tutkielmasta. Palkinto jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 1973. Tunnustuspalkinnosta päättää säätiön hallitus, johon kuuluvat osastopäällikkö **Petri Hakkarainen**, suurlähettiläs **Pekka Huhtaniemi** (puheenjohtaja), professori **Markku Jokisipilä**, suurlähettiläs **Kirsti Narinen** ja suurlähettiläs **René Nyberg**.

Lisätietoja: puheenjohtaja Pekka Huhtaniemi 040 724 5115